

**Francisci Monacelli Eugubini J. U. D. Protonotarii
Apostolici, olim Ecclesiæ Venusinæ, ac deinde Æsinatis
Vicarii Generalis, &c. Formularium Legale Practicum Fori
Ecclesiastici**

In Quo Formulæ Expeditionum usufrequentium de his, quæ pertinent ad Officium Judicis nobile, continentur ; Opus Episcopis, Vicariis Generalibus,

Aliisque Iurisdictionem quasi Episcopalem exercentibus: necnon Confessariis, Parochis, Cancellariis, cæterisque in dicto Foro versantibus,
apprimè utile ...

In qua præter formulas Declaratoriarum Censurarum, ponuntur aliæ formulæ, tum Citationum, ac Monitionum pro validitate processuum requisitarum, tum Decretorum, aliorumve actuum ad opportunitatem, & ornatum materiæ incidentium; acceditque in calce Appendix miscellanea, plura, ad Gubernium ...

Monacellus, Franciscus

Venetiis, 1709

Publicationis Form. II.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62433](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-62433)

Publicationis Interdicti.

F O R M U L A II.

Auctoritate Ordinaria denunciatur supposita Ecclesiastico Interdicto Ecclesia N. necnon in eandem pœnam Interdicti ab ingressu Ecclesiae denunciantur incursu N. & N. officiales ejusdem Ecclesiae, ex eo quia temeritatem fuerunt recipere, & admittere ad divina officia, & participationem sacramentorum in proxima præterita festivitate .... B. publicè, & notoriè excommunicatum. Hac die.

N. Episcopus (sive Vic. Gen.) N.

Loco ☩ Sigilli .

N. Actuarius.

S U M M A R I U M .

- 1 Pro delicto Gubernatoria, vel Domini loci interdictum Ecclesia.
- 2 Interdictum personale, afficit interdictos ubique.
- 3 Admittentes publicè excommunicatos ad divina, interdictum ab ingressu Ecclesiae incurront ipso jure, etiam si sint exempti.
- 4 Hoc procedit si fiat scienter, & presumptuose, secus si ignoranter, vel metu mortis, aut amissionis bonorum.
- 5 Si metus incutitur ab extrinseco in contemptum clavium, & potestatis Ecclesiae, non excusat ab incurso, quia tunc potius toleranda est mors, quam cum excommunicato communi-care.
- 6 Recipientes, & admittentes excommunicatum à Papa, excommunicatum Papæ reservatam incurront.
- 7 Excommunicatus contumax, quomodo sit monendum, ostenditur.
- 8 Interdictum locale generale relaxatur pro contumacia personæ publicæ.
- 9 Datur formula interdicti.
- 10 Culpa, & delictum representantium Communitatem est sufficiens, ut locus subjiciatur interdictio.
- 11 Justus timor, & suspicio violentiae,

- quando excusat ab incurso, offenditur.
- 12 Infordecentia non incurritur, nisi post annum completum.
- 13 Infordecentis in excommunicatione, quomodo citetur, traditur.
- 14 Contra infordecentes, quando agat Tribunal S. Officij, ostenditur.
- 15 Interdictum personale est intimandum interdictis.
- 16 Qui dicantur excommunicatum recipere, & admittere, demonstratur.
- 17 Divinorum officiorum nomine, quæ videntur, ostenditur.

ADNOTATIONES.

ECCLÆSIAM PRÆFATAM. Licet in d. cap. Episcorum interdic-tantur solummodo personæ, quæ excommunicatos admittunt: nihilominus quia talis excessus Gubernatoris, seu Domini temporalis, quando est notiorius, fit gravis, tum ratione scandali subditorum, tum ratione offensæ publicæ Prælati, & Ecclesiae, idè expedit, & conveniens est, ut quoque Ecclesiæ interdicatur, si enim pro delicto Domini, vel Rectoris potest interdicti tota Civitas, ut habetur in cap. si sententia de sent. excomm. in 6.

in 6. ita poterit & debet interdici una Ecclesia.

2 Qui eum temere receperunt, & admiserunt. Hic fulminatur interdictum personale particulare nominatum, non per modum unius communitatis, sive Collegii, sed prout sunt plures personae particulares, sub quo non includuntur innocentes, & afficit singulas personas immediate ratione sui, & non ratione loci, vel communis, cuius sunt partes, ideoque ubique eos afficit; ad differentiam Interdicti emanati contra Communitem, Collegium, sive Capitulum, quod comprehendit, & obligat omnia & singula membra, seu partes Communis, quamdiu manent illius membra, & quidem etiam innocentes, nisi specialiter excipiuntur, vel ex tali loco discedant, d. cap. si sententia de sent. excom. in 6. Pirhing. ius can. lib. 5. tit. 39. num. 217.

3 Apponuntur autem in formula publicationis illa verba -- denunciantur incursi, ad denotandum, quod hoc interdictum, quo ad personas admittentes scienter, publicè excommunicatos ad divina, est latæ sententiæ, ut habetur expressum in d. cap. Episcorum, & idem ordinarius illos denunciat, quæ denunciatio, non tantum de Clericis sacerularibus, sed etiam de Regularibus, & aliis exemptis facienda erit, quoties hujus criminis fiant rei, qui tamdiu huic Censuræ subjecti erant, donec Episcopo, cuius sententiam contempserunt, satisfecerint competenter, ut in terminis tradunt Bonac. de interd. in particul. disp. 4. quest. 2. punct. 6. n. 9. Barbo. in d. c. Episcop. n. 1. 2. & 4. Sayr. de cens. lib. 5. c. 14. n. 11.

Additur in Decreto illud adverbium -- 4 temere, ad demonstrandum, quod hæc censura incurritur, quando admittuntur excommunicati denunciati, vel coram eis celebrantur divina officia scienter, & presumptuose, si enim ignoranter, vel coacte id fieret, recipientes, & admittentes, censuram interdicti non incurrent, quia abest temeritas, & presumptio: quæ ad hunc effectum debet concurrere, ut ex verbis text. percipitur ibi -- qui verò contrà presumpserit, quæ ut alibi notatum est, dolum, & temeritatem important,

Graff. dec. aur. par. 1. lib. 1. cap. 13. n. 94. Sperell. decif. 105. num. 8. Unde si quis Sacerdos aliqua necessitate coactus, vel ob periculum imminens mortis, aut ammissionis bonorum, cum excommunicato communicaret, & eum ad participationem Sacramentorum admitteret, huic censuræ non esset subjectus, quia lex Ecclesiæ non obligat cum tanto periculo, ut dicunt dd. mox citandi.

Quod verum est, si Prætor, Gubernator, vel Princeps temporalis excommunicatus: non in contemptum Ecclesiæ, sed ad ostendandum, se non esse excommunicatum, vel pro sua malitia, & libidine metum incuteret, nam tunc non peccaret Sacerdos celebrando, nec censuram incurriteret: quia metus gravis, excusat à transgressione, & contumacia propter quas censura incurritur. Nicol. lucubr. can. lib. 5. tit. 39. de sent. excom. n. 40. At si metus incuteretur ab extrinseco in contemptum clavium, & Ecclesiastice potestatis, ad ostendendum hanc vanam esse, tunc potius mortem pati debet, quam cum eo communicare, ut tradunt de communi Sayr. de censur. lib. 1. c. 18. n. 41. & 42. & lib. 2. cap. 14. n. 41. & seqq. Bonac. de censur. disp. 1. qu. 2. punct. 3. n. 2. Ideo que secundum excessus circumstantias Clerici, communicantes, & admittentes, erunt huic censuræ subjiciendi, vel ab incurso excusandi.

Si autem Gubernator, sive loci Do- 6 minus esset nominatum excommunicatus à Papa, & Clerici cum eo communicarent in Divinis, vel ad Sacraenta percipienda scienter, & sponte admitterent, non tantum interdictum ab ingressu Ecclesiæ, sed excommunicationem Papæ reservatam incurrent, per text. in c. significavit 18. de sent. excomm. ubi Barbo. num. 1. & 2. Navar. in manu. c. 27. n. 93. & alii quos refert, & sequitur Bonac. de excomm. disp. 2. quest. 2. punct. 2. §. 2. n. 7. vers. addo.

Præterea si Gubernator, aut loci Do- 7 minus sub vano prætextu, & erronea opinione, quod excommunicatio contrà se lata, ipsum non afficiat, nec liget, Presbyteros vi, metuè impelleret coram se celebrare, & contumax Ecclesiæ

in excommunicatione infodesceret, tunc Ordinarius debet illum judicialiter mone-re, primò, secundò, & tertio -- ut defi-
stat, respicat, & exeat à peccato, alias propter suam infodescientiam, & contumia-ciam, apponetur interdictum locale genera-le, quod si monitionibus ter repetitis cum aliquo dierum intervallo, non obediatur, ad interdictum generale procedi poterit,

quia prò contumacia personæ publicæ ju-
risdictionem temporalem habentis, justè,
& validè relaxatur, juxta dispositionem
canonis Concilii Basiliensis in hac parte
a Nicolao V. approbati, ut testantur
Sayr. de censur. lib. 5. cap. 11. num. 8. & 12.
Guazzin. jun. ad defens. anim. lib. 2. def.
6. c. 43. num. 40. 43. & 44. cuius formula
erit sequens.

Interdicti localis generalis.

F O R M U L A III.

N.N. Dei, & Apost. Sedis gratia Episc. N.

Auctoritate Ordinaria, denunciatur supposita Ecclesiastico Interdicto Terra N. (sive Castrum N.) ex eo, quia N. ejus in temporalibus Domini-nus, (sive Gubernator) cum sit publicè, & notoriè excommunicatus, plures monitus, noluit abstinere ab interessentia Divinis imò Censuras contemnens, Sacerdotes ad celebrandum minis, & imperio coagit. Hac die . . .

N. Episcopus N.

Loco ☩ Sigilli.

N. Actuarius.

10 Et est notandum. Primo, quod non solum culpa, & delictum Domini, sed etiam delictum principali membrorum Universitatis, est causa sufficiens, ut locus interdicto subjiciatur, scilicet Consulum, conservato-rum, Balivorum, & Syndicorum, qui communitatem gubernant, ut advertit Sayr. de censur. lib. 5. c. 11. n. 10.

11 Secundò notandum, quod ad excusandum Clericos, qui admiserunt excom-municatum ad Divina, ab incursu hujus censuræ, aliquandò erit sufficiens justus timor, seu suspicio violentiæ, si excom-municatus sit potentia temporali prædi-tus, licet actus vim non intulerit, sicut enim timor excommunicationis, licet iniuste à Superiore comminatae, inducit justum metum, qui æquiparatur metui cadenti in constantem virum, ut de com-muni tradit Paris. de resignat. lib. 13. q. 1. num. 129. usque ad num. 141. & suspicio

fugæ Débitoris, idem operatur, quod ipsa fuga, timor, & suspicio fabrica-tionis Processus contra aliquem, idem quod ipsa fabricatio, quantum ad ex-cusandum fugam indicati, prout est in Beneficiato, qui sciens Judicem contrâ ipsum inquire, præveniens carcerationem, se spontè constituit in Carceribus, si fuit postea absolutus, recuperat pro tempore carcerationis distributiones, ut cœnuit S. Congr. Concilii 19. August. 1684. qui stat cum alio armatus, dicitur ei opem ferre in delinquendo, quamvis non evaginet arma, aut faciat aliquem actum comminatorium, item qui spontè solvit ei, qui solitus est cogere, & à quo pote-rat compelli, censetur coacte soluisse; ita in hac subjecta materia, attenta qua-litatè, & moribus excommunicati, folius timor mali poterit excusare, ad tradi-ta per Pac. Jord. lucubr. tom. 3. lib. 14. tit. 12. num. 119.

Ter-